

[Brusvang]

hvem er det, der har fordel af denne udryddelse? Han rejser også spørgsmålet: er det virkelig bilisternes og forbrugernes interesse, der så bliver varetaget? Han peger også i sin artikel på, at der står måske 10.000 arbejdspladser på spil, og hvis denne udtynding eller udryddelse, som han kalder det, fortsætter, vil det desværre ofte være sådan, at det er de forkerte, der bliver ramt. Det bliver de selvejende forhandlere i Vallø, i Havdrup, i Tureby m.v., som skal bøde for, at de store selskaber bygger på Roskildevej.

Konsekvensen af udviklingen har da også været, at monopolmyndighederne ret så indgående har beskæftiget sig med disse forhold, uden at det indtil nu er lykkedes at få problemerne løst. Det hænger naturligvis sammen med, at der på forhandlerområdet med hensyn til investeringskravene er tale om et så stort kapitalbehov, at de fornødne investeringer ikke vil kunne etableres, uden at de meget kapitalstærke leverandørvirksomheder kommer direkte ind i billedet, og et sådant kapitalengagement forudsætter naturligvis, at det er muligt i rimeligt omfang at sikre leverandørvirksomhedernes interesser. Men netop her opstår konfliktsituationen over for den enkelte forpagter eller selvejende forhandler, hvis handlefrihed samtidig skal bevares i videst muligt omfang.

Sagens kerne er derfor den meget vanskelige afvejning af grænserne for, hvilken aftalefrihed der bør råde på det gældende område. Det er imidlertid mit indtryk, at jeg med mine refererede synspunkter netop er i overensstemmelse med den vurdering, som justitsministeren har foretaget her i dag, og når i øvrigt henses til de oplysninger, justitsministeren har givet om arbejdet i det sagkyndige og uafhængige udvalg, som skal fremkomme med forslag om en modernisering af monopolkontrollen inden udgangen af 1985, må jeg tage afstand fra, at der, inden dette arbejde er tilendebragt, her og nu træffes beslutning om så vidtrækkende begrænsninger af aftalefriheden som foreslået af forslagsstillerne. Dette gælder selvfølgelig ikke mindst, når forslaget, som det er udformet, i virkeligheden også skal have tilbagevirkende kraft, idet ændringen også skal gælde for allerede indgåede kontrakter.

I det folketingsudvalgsarbejde, som nu vil blive indledt, vil der blive rig lejlighed for forslagsstillerne til at fremdrage eksempler

på konkrete misbrug af aftalefriheden. Drøftelserne herom kan muligvis vise sig at være nyttige for det igangværende arbejde i det nævnte særlige sagkyndige monopolkontroludvalg.

Anne Grete Holmsgård (VS):

VS er meget positiv over for socialdemokratiets forslag. Vi synes, det er meget grundigt gennearbejdet og på udmærket vis redegør for, hvordan sagsgangen har været i forbindelse med disse kontrakter. Jeg synes også, det er en god idé, at man har optrykt både monopoltilsynets første afgørelse og monopolankenævnets afgørelse bagefter, for de viser i virkeligheden, hvad der er kernen i dette problem, nemlig at vi har en monopollov, som egentlig skulle kunne klare disse problemer. Man må da sige, at det har monopoltilsynet også forsøgt at gøre, men så kommer den næste instans ind i billedet, monopolankenævnet, og det omgør hele sagen og undergraver i virkeligheden hele formålet med monopolloven, som netop er at sikre en fri konkurrence og i det mindste gribe ind over for de værste vildskud i form af konkurrenceforvridning på markedet. Så sker der altså det, at der ikke er så mange andre udveje tilbage end at tage sagen op i folketinget. Man er jo magtesløs i det øjeblik, monopolankenævnet er gået ind med en fortolkning, for så har det i virkeligheden fuldstændig bastet og bundet mulighederne i selve monopolloven, og så er man nødt til at handle herindefra.

Der er nogle, der har fremhævet, at man ikke skal lave særlovgivning på enkelte områder. Jeg synes da også, det ville være langt bedre, hvis monopolankenævnet havde haft respekt for monopollovens bestemmelser og havde accepteret det, monopoltilsynet kom med oprindeligt, men det har monopolankenævnet altså ikke gjort her, og det har vi desværre utroligt mange eksempler på de ikke gør, og derfor må vi lovgive her.

Det andet argument, der er blevet fremført fra kritikernes side, er, at det er uforsvarligt at lave særlovgivning inden for monopollovens område i det hele taget, så længe det omtalte professorudvalg, der skal gennemgå monopolloven i det hele taget, ikke er færdig. Jeg synes, det er et dårligt argument. Vi har dog stadig væk en monopollov, den er